

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับการหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด โดยศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ในการศึกษาวิจัย รวมทั้งเป็นต้นแบบให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป การศึกษาวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์พร้อมกับสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด สามารถสรุปได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์รายละเอียดส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ท่านทราบข่าวสารสหกรณ์จากไหน พบว่า ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปีขึ้นไป สถานะภาพโสด มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีรายได้อยู่ระหว่าง 18,001 – 28,000 บาท ซึ่งระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มากกว่า 10 ปี และรับรู้ข่าวสารสหกรณ์ฯ จากหนังสือเวียน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนัก
ข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด ในแต่ละระดับการมีส่วนร่วม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ดังนี้

1. ด้านการรับรู้ การร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามข้อ
อธิบายโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากลำดับสูงสุดไปลำดับน้อยสุด ได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.36$, S.D = 0.66) อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง รองลงมา
การคัดสรรคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.28$, S.D = 0.89) อยู่ในระดับปานกลาง
และลำดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ เข้าใจระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายสหกรณ์ และกฎหมายอื่น
ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.23$, S.D = 0.72) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการร่วมปฏิบัติการหรือการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาตามข้ออธิบายโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากลำดับสูงสุดไปลำดับน้อยสุด ได้แก่ ชำระหนี้ให้กับ
สหกรณ์ตรงตามกำหนดเวลาที่ทำสัญญา ($\bar{X} = 4.09$, S.D = 1.07) อยู่ในระดับมาก รองลงมา
เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ/ประชุมใหญ่วิสามัญ ($\bar{X} = 3.67$, S.D = 1.97) อยู่ในระดับมาก และ
ลำดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
($\bar{X} = 2.37$, S.D = 0.93) อยู่ในระดับน้อย และส่วนร่วมในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ($\bar{X} = 2.37$,
S.D = 1.62) อยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการร่วมมีผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามข้อ
อธิบายโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากลำดับสูงสุดไปลำดับน้อยสุด ได้แก่ ร่วมออมเงินในรูปแบบของหุ้น
($\bar{X} = 3.52$, S.D = 0.99) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ให้ความสนใจในการกู้เงินแต่ละประเภท (\bar{X}
= 3.44, S.D = 0.93) อยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ มีมีส่วนร่วมใน
การฝึกอบรม สัมมนา ($\bar{X} = 2.50$, S.D = 1.06) อยู่ในระดับน้อย

4. ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตาม
ข้ออธิบายโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากลำดับสูงสุดไปลำดับน้อยสุด ได้แก่ การติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่
สหกรณ์จัดขึ้น ($\bar{X} = 3.15$, S.D = 0.94) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ติดตามความ
เคลื่อนไหวในสหกรณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์ให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง ($\bar{X} = 3.03$, S.D = 0.87) อยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังจากการประเมินผลสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.65, S.D = 0.95$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด

3.1 การมีส่วนร่วมด้านการรับรู้, ด้านการตัดสินใจ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด มีอยู่ทุกภาคของประเทศไทย และมีอยู่ที่ต่างประเทศด้วย จึงทำให้ไม่ทราบข่าวสารของสหกรณ์ฯ มากนัก ซึ่งการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่จะให้สิทธิผู้บังคับบัญชา หรือผู้อาวุโสเป็นผู้ตัดสินใจมากกว่า เพื่อให้เกิดการรับรู้ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น สหกรณ์ฯ ควรจัดสัมมนาให้ความรู้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 2 เพื่อเป็นการสารสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ สหกรณ์ฯ ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อกับสมาชิกให้มากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสาร เช่น จัดทำเว็บไซต์สหกรณ์ฯ Line สหกรณ์ฯ เป็นต้น

3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการหรือดำเนินการ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ไม่ค่อยกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวในส่วนนี้ สมาชิกส่วนใหญ่มักจะคล้อยตามกับแนวคิดของผู้บังคับบัญชา ผู้อาวุโส และในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหรือการดำเนินงานนั้น สมาชิกมีบทบาทสำคัญมากแต่ไม่ค่อยให้ความสำคัญ ดังนั้น สหกรณ์ฯ ควรมีการกระตุ้นให้สมาชิกเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ โดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ โดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม อาจจะมีการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม การระดมสมอง การให้ออกมานำเสนอ พร้อมเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีการซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ หรือเสนอแนะแนวทางการดำเนินการ โดยที่มีคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ เป็นผู้ตอบข้อสงสัย และนำข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

3.3 การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่จะมองเห็นผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นตัวเงินมากกว่าเรื่องอื่น แต่สมาชิกมักลืมนึกไปว่าสหกรณ์ฯ มีสวัสดิการอื่น ๆ อีกที่สมาชิกไม่เคยสนใจ เช่น อัตราดอกเบี้ยที่ถูกกว่าธนาคาร ค่าของเยี่ยมสมาชิกเข้าโรงพยาบาล ทุนน้ำใจให้สมาชิก เป็นต้น ดังนั้น สหกรณ์ฯ ควรมีการกระตุ้นความสนใจ และให้สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม การกำหนดงบประมาณ การจัดทำแผน รวมถึงโครงการต่าง ๆ และควรจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้ศึกษา พัฒนาวิสัยทัศน์โดยการจัดศึกษาดูงานของสหกรณ์อื่น ที่มีผลการดำเนินงานดี เพื่อนำมาปรับปรุงสหกรณ์ของตนเอง

3.4 การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล สหกรณ์ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูลเพื่อค้นพบปัญหาในสหกรณ์ฯ รวมถึงการรับฟังข้อเสนอแนะการดำเนินงานในการจัดโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อเสนอที่ได้รับจากสมาชิกมาปรับใช้ ในการพัฒนาสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผล

ในการวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) การศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด 2) การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด และ 3) การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด โดยศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ในการศึกษาวิจัย รวมทั้งเป็นต้นแบบให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป การศึกษาวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์พร้อมกับสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุของสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 42-49 ปี สถานะภาพส่วนใหญ่โสด ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ 18,001-28,000 บาท ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มากกว่า 10 ปี และสมาชิกส่วนใหญ่ทราบข่าวสารจากสหกรณ์ ผ่านทางหนังสือเวียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โสภิตา ศรีนุ้ม (2558 : บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40-50 ปี มีสถานะภาพสมรส จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท/เดือน

2. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด เมื่อพิจารณาภาพรวมของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ การร่วมตัดสินใจ, ด้านการร่วมมีผลประโยชน์, การติดตามและประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และด้านการร่วมปฏิบัติการหรือการดำเนินงาน มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพวัล มลิแสง (2553 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวม มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ พบว่า ด้านผลประโยชน์ มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก และด้านการปฏิบัติการ ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ตามลำดับการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่อายุ ศาสนา ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โสภิตา ศรีนุ้ม (2558 : บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ และน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ และพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานะภาพ และอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด ดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมด้านการรับรู้, ด้านการตัดสินใจ พบว่า สหกรณ์ฯ ควรจัดสัมมนาให้ความรู้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 2 เพื่อเป็นการสารสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ สหกรณ์ฯ ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อกับสมาชิกให้มากขึ้น โดย

ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสาร เช่น จัดทำเว็บไซต์สหกรณ์ฯ, Line สหกรณ์ฯ เป็นต้น

3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการหรือดำเนินการ พบว่า สหกรณ์ฯ ควรมีการกระตุ้นความสนใจ และให้สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม การกำหนดงบประมาณ การจัดทำแผน รวมถึงโครงการต่าง ๆ และควรจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้ศึกษา พัฒนาวิสัยทัศน์โดยการจัดศึกษาดูงานของสหกรณ์อื่น ที่มีผลการดำเนินงานดี เพื่อนำมาปรับปรุงสหกรณ์ของตนเอง

3.3 การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ พบว่า สหกรณ์ฯ ควรมีการกระตุ้นความสนใจ และให้สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม การกำหนดงบประมาณ การจัดทำแผน รวมถึงโครงการต่าง ๆ และควรจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้ศึกษา พัฒนาวิสัยทัศน์โดยการจัดศึกษาดูงานของสหกรณ์อื่น ที่มีผลการดำเนินงานดี เพื่อนำมาปรับปรุงสหกรณ์ของตนเอง

3.4 การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า สหกรณ์ฯ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูลเพื่อค้นพบปัญหาในสหกรณ์ฯ รวมถึงการรับฟังข้อเสนอแนะการดำเนินงานในการจัดโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อเสนอที่ได้รับจากสมาชิกมาใช้ ในการพัฒนาสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จำกัด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้เพื่อการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอนตั้งแต่ร่วมเสนอความคิดเห็น ตัดสินใจ ปฏิบัติการ รับผลประโยชน์ และประเมินผล โดยสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกที่มีความต้องการเข้าร่วม โดยเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และสมาชิกควรตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ ให้ดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก และเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์

2. สหกรณ์ควรมีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เพื่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ด้านการประเมินผล เช่น ผู้รับความคิดเห็น การประชุมกลุ่ม และนำข้อมูลที่ได้มานำมาปรับปรุงและพัฒนาสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

3. สหกรณ์ควรมีการจัดประชุมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อเป็นการพบปะและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการกับสมาชิก

4. ควรมีการศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น ๆ จากสหกรณ์ที่มีขนาดเท่ากันหรือใหญ่กว่า เพื่อนำแนวทางมาปรับใช้กับสหกรณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการของสหกรณ์ฯ
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการในประเด็นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสหกรณ์ เช่น ระบบบัญชีและการเงิน การออมทรัพย์และเงินทุน การให้บริการกู้ยืม
3. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์อย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล
4. ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์